

РЕФЕРАТ

**ЗА ИЗБОР НА НАСТАВНИК ВО СИТЕ НАУЧНО-НАСТАВНИ ЗВАЊА ЗА
НАСТАВНО-НАУЧНИТЕ ОБЛАСТИ 64004 АНГЛИСТИКА И 61212 ИСТОРИЈА
НА КНИЖЕВНОСТА НА ГЕРМАНСКИТЕ НАРОДИ НА ФИЛОЛОШКИ
ФАКУЛТЕТ ПРИ УНИВЕРЗИТЕТ „ГОЦЕ ДЕЛЧЕВ“ ВО ШТИП**

Со Одлука бр.1902-36/5 од 26.01.2022 година донесена на 240. седница на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет, одржана на 26.1.2022 година, определени сме за членови на Рецензентска комисија за избор на наставник во сите научно-наставни звања/доцент за наставно-научните области 64004 англистика и 616212 историја на книжевноста на германските народи на Филолошкиот факултет (факултет) при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип во следниов состав:

- д-р Наталија Поп Зариева (претседател), доцент за наставно-научните области 64004 англистика и 61212 историја на книжевноста на германските народи на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип;
- д-р Нина Даскаловска (член), редовен професор за наставно-научните области 64004 англистика; 64028 методика на јазик; 61225 методика на литературата на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип;
- д-р Натка Алаѓозовска (член), доцент за наставно-научните област наука за книжевност и наука за јазикот 64004 англистика на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

Конкурсот за овој избор беше објавен во весниците „Слободен печат“ и „Коха“ на 27.12. 2021 година и во предвидениот рок се пријави:

1. Марија Крстева, виш лектор на Катедрата за англиски јазик и книжевност при Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип, Р Македонија; доктор на науки.

Врз основа на приложената документација од кандидатката, чест ни е на Наставно-научниот совет на Филолошки факултет да му го поднесеме следниов

ИЗВЕШТАЈ

Биографски податоци

Кандидатката д-р **Марија Крстева** е родена на 7 јуни 1986 година во Кочани. Средно гимназиско образование завршува во ДСУ „Љупчо Сантов“ во Кочани. Во 2005 година се запишува на додипломски студии на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“, Универзитет „Св.Кирил и Методиј“ во Скопје, на Групата за англиски јазик и книжевност, на две насоки, насоката за толкување и насоката за преведување при истата катедра. Студиите ги завршува во јуни 2009 година со просек од 9,28 и се стекнува со стручен назив дипломиран филолог - толкувач од англиски јазик на македонски и обратно. Истата година, во септември 2009 година Марија Крстева заминува на двегодишни интердисциплинарни постдипломски студии по американски студии и трансатлантски односи на Софискиот универзитет „Св. Климент Охридски“ во Бугарија, како стипендист на Европската Унија. Марија Крстева ги положува предвидените испити на постдипломската програма (вкупно 21), со просечна оценка 5,95 според системот на оценување во Република Бугарија, што соодветствува на просечна оценка 9,94 на системот за оценување во Република Македонија. Во 2011 година го одбранува својот магистерски труд на тема „Родови и семејни односи во Северна и Јужна Америка преку примери од уметноста“ под менторство на проф. д-р Јулија Стефанова. За време на магистерските студии Марија Крстева посетува летен институт во Банско, организиран од Комисијата Фулбрајт во Бугарија, со студиска посета на Американскиот универзитет во Благоевград, Бугарија. Во 2014 година кандидатката се запишува на докторски студии на Факултетот за класична и нова филологија на Софискиот

универзитет „Св. Климент Охридски“ во Софија, Бугарија. За време на нејзината научно-образовна дејност, Марија Крстева остварува неколку значајни студиски посети. Во јануари и февруари 2014 година Крстева престојува на Катедрата за англо-американски студии на Универзитетот „Павол Јозеф Сафарик“ во Кошице, Словачка, како стипендист на словачката Влада. Таму таа остварува значајни контакти со тамошните колеги и стекнува меѓународно искуство во начинот на работа и научно истражување, додека врши подготовки за нејзините докторски студии. Во септември 2014 година таа заминува на едномесечен студиски престој во Софија, каде што работи на сопствен материјал и присуствува на лекции од меѓународни предавачи, гости на Софискиот универзитет.

Во ноември 2014 година Крстева се запишува на четиригодишни докторски студии на Факултетот за класична и нова филологија, Катедрата за англистика и американистика на Универзитетот „Св. Климент Охридски“ во Бугарија. Во 2020 година кандидатката успешно ја одбранува докторската теза „Игра на жанрови - Животите на Ф.Скот Фицџералд и Ернест Хемингвеј во современата литература“, нострификација од Министерството за образование и наука на Република Северна Македонија, Записник бр. 24-12739/1 од 3.9.2021 година.

Уште како студент, во 2007 година за време на летниот период, Марија Крстева почнува да работи како наставник, преведувач и толкувач во приватното училиште за англиски јазик *Golden Gate* во Кочани. Во 2009 година работи како наставник по Деловен англиски јазик на возрасни во училиштето за странски јазици *Challenge* во Скопје. Од февруари до јуни 2012 година Марија Крстева работи како надворешен соработник на Катедрата за англиски јазик и книжевност на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“ во Скопје. Истовремено, таа работи како надворешен соработник и на Универзитетот „Гоце Делчев“ во Штип, Катедра за англиски јазик и книжевност каде што ги одржува вежбите по Постсовремен британски роман во четврта година и на Факултетот за информатика, каде што ги одржува вежбите по Деловен англиски јазик. Во 2012 година, врз основа на јавен конкурс, д-р Марија Крстева е избрана во наставно-научно звање помлад асистент на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, во областа англистика, со Одлука бр.2402-209/3 од 5.12.2012 година („Универзитетски билтен“ бр.93, декември 2012 година) и е постојано активна во наставно-научниот процес, во научноистражувачката дејност, како и во стручно-апликативната дејност. Својата кариера таа ја продолжува како лектор на истиот факултет од 2015 година со Одлука број 1902-117/11 од 6.7.2015 година („Универзитетски билтен“ бр.149, јуни 2015 година). Понатаму таа со Одлука бр. 1902-65/7 од 26.3.2019 година (Универзитетски билтен“ бр. 272-2, март 2019 година е избрана за виш лектор на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, во областа англистика.

Општи услови за избор:

- Д-р Марија Крстева има завршено прв циклус студии од наставно-научната област англистика на Филолошкиот факултет „Блаже Конески“, Универзитет „Св. Кирил и Методиј“ - Скопје во 2009 година со просек 9,28.
- Д-р Марија Крстева има завршено втор циклус двегодишни интердисциплинарни студии од областа американистика и трансатлантски односи на Универзитет „Св. Климент Охридски“ - Софија, Бугарија, во 2011 година со просек 9,94.
- Д-р Марија Крстева има завршено трет циклус студии (докторски студии) од областа англо-американска литература на Универзитет „Св. Климент Охридски“ - Софија, Бугарија во 2020 година.
- Има објавени најмалку четири научни труда во референтна научна публикација во областа во која се избира во последните пет години пред објавување на огласот за избор. Подолу следи нивна евалуација.

Бр.	Автор	Наслов на трудот	Списание	Години на излегување на списанието
1.	Крстева, Марија; Донев, Драган и Поп Зариева Наталија	<i>Literature Review on Life-writing Genre Blending</i>	Годишен зборник 2021 - Филолошки факултет, УГД - Штип, (18) ISSN 1857-7059 стр. 163-170	11
2.	Крстева, Марија; Донев, Драган; Костова, Кристина, Илиев, Крсте и Поп Зариева, Наталија	<i>The Use of Letters in Postmodern Biofictions: The Paris Wife.</i>	Годишен зборник 2020 - Филолошки факултет, УГД - Штип, (16). ISSN 1857-7059 стр. 19-25.	11
3.	Крстева, Марија; Донев, Драган и Костова, Кристина	<i>Outline of Fictional Appropriations of F. Scott and Zelda Fitzgerald</i>	Годишен зборник 2019 - Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип (14). ISSN 1857-7059 стр.57-61	11
4.	Кристина Костова, Крстева, Марија и Донев, Драган	<i>Archetypal Literary Criticism Applied on J.K. Rowling's Harry Potter Book Series, with a Focus on Northrop Frye's Views</i>	Годишен зборник 2021 - Филолошки факултет, УГД - Штип, (17). ISSN 1857-7059 стр.63-73	11

- Поминала еден мандат како лектор (2015-2018), покажува способност за наставна работа, владее со проблемите на својата дисциплина и има практично искуство во наставната работа.
- Поминала еден мандат како виш лектор (2019-2022).
- Покрај англискиот јазик, кандидатката ги владее и шпанскиот јазик Б1 (сертификат Институт Сервантес, Софија, Бугарија) и германски јазик А2 (Филолошки факултет - Скопје, јазик под Ц).

Наставно-образовна и научноистражувачка дејност

Во 2012 година, врз основа на јавен конкурс, д-р Марија Крстева е избрана во наставно-научно звање помлад асистент на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, во областа англистика со Одлука бр.2402-209/3 од 5.12.2012 година („Универзитетски билтен“ бр.93, декември 2012 година) и е постојано активна во наставно-научниот процес, во научноистражувачката дејност, како и во стручно-апликативната дејност. Својата кариера таа ја продолжува како лектор на истиот факултет од 2015 година со Одлука број 1902-117/11 од 6.7.2015 година („Универзитетски билтен“ бр.149, јуни 2015 година). Понатаму, таа со Одлука бр. 1902-65/7 од 26.3.2019 година (Универзитетски билтен“ бр.272-2, март 2019 година) е избрана за виш лектор на Филолошки факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, во областа англистика.

Во рамките на наставно-образовната дејност на Филолошки факултет кандидатката се покажа како сериозен педагошки работник кој поседува солидни вештини на комуникација, како и способност за организирање и имплементирање на сите задачи и задолженија.

Кандидатката се покажа како солиден и исполнителен соработник и во изведувањето на лекторските вежби по предметите: Современ англиски јазик 1, 2, 3 и 4. Истовремено таа беше ангажирана и на нематичните факултети во рамките на Универзитет „Гоце Делчев“ – Штип, за реализација на предметите Деловен англиски јазик 1, 2 и 3 на Економскиот

факултет, Англиски јазик 1, 2, 3 и 4 на Факултетот за туризам и бизнис логистика, Англиски јазик 1 и 2 на Факултетот за природни и технички науки и Англиски јазик 1 и 2 како универзитетски изборни предмети. Во периодот 2017 -2022 година, Марија Крстева ги држи вежбите по предметите Современ англиски јазик 3 и 4, Американски роман, Американска поезија, Американска историја и цивилизација и Специјален курс - Ернест Хемингвеј.

Во овој период д-р Марија Крстева одржува вежби по горенаведените предмети, подготвува материјали за вежби, работи на подготовка и одржува колоквиуми. Д-р Крстева е дел од комисиите испити и одбрани на дипломски работи и е ментор на многубројни дипломски работи.

Покрај обврските поврзани со вежбите по наведените предмети, таа ги извршува одговорно и совесно и сите други задачи за потребите на Групата за англиски јазик и книжевност, Факултетот и Универзитетот.

Д-р Марија Крстева важи и за активен истражувач, а доказ за тоа се нејзините досегашни учества на повеќе национални и меѓународни научни собири, нејзините објавени трудови во национални и меѓународни зборници и сл.

Во продолжение следуваат насловите на објавените трудови со научната евалуација за целиот период до изборот на кандидатката д-р Марија Крстева во наставно-стручно звање *доцент*:

1. Крстева, Марија; Донев, Драган и Поп Зариева, Наталија (2021) *Literature Review on Life-writing Genre Blending* Годишен зборник 2021 - Филолошки факултет, УГД - Штип, (18), ISSN 1857-7059 стр. 163-170.

<https://eprints.ugd.edu.mk/29329/>

Овој труд прави преглед на постоечката литература и научни истражувања на еден нов и неистражен аспект од литературата, а тоа е жанровото испреплетување во пишувањето животописи. Кога доаѓаат во контакт авто/биографијата и фикцијата се уникатно поврзуваат со сите нивни карактеристики што ги содржат како одделни жанрови, што води до специфично жанрово испреплетување. Овој процес кој резултира со нов смесен жанр неминувано поставува отворени прашања за степенот и разновидноста на таквото испреплетување. Така, различни теории се обидуваат да дадат одговори и објаснување за улогата на жанровите во обликувањето на новиот жанр преку прикажување на најважните карактеристики на авто/биографските жанрови од една и фикционалните од друга страна. Овој труд дава критички осврт на најважните теории и дискусии во таа смисла истакнувајќи ги клучните прашања во таа област потребни за понатамошни истражувања.

2. Поп Зариева, Наталија, Кристина Костова и Крстева, Марија (2021) *Representation of Femme Fatales in Gothic and Romantic Writings at the End of the 18th Century* Годишен зборник 2021 - Филолошки факултет, УГД - Штип, (17). ISSN 1857-7059 стр. 73-83.

<https://js.ugd.edu.mk/index.php/YFP/article/view/4580>

Овој труд анализира две готски балади од крајот 18 век во однос на претставувањето на женските ликови во нив. Станува збор за „The Bleeding Nun” на Метју Луис и „The Dark Ladie” и Ен Бенеман. Трудот се фокусира на испреплетувањето на карактеристиките на фатална жена со одлики на вампирizam и истражува како тие се инкорпорирани во текстот и значењето што го наметнуваат на специфични текстови. Уништувањето на машкиот лик со кој тие се често во врска е основната идеја која ги потврдува овие фатални жени, кои како што е наведено во трудот се исполнети со одлики на вампирizam. Трудот ја истражува улогата на вампиризмот во дадените балади поврзувајќи ги со најпрвите прикази на фаталната жена во романтизмот кај *Кристабел* на Колриџ, која најчесто не се смета за вампир. Вампиризмот овде е претставен како преминлива состојба која создава нов „вампир“, тропа која понатаму еден век подоцна ќе еволуира во литература за вампирizam.

3. Кристина Костова, Крстева, Марија и Донев, Драган (2021) *Archetypal Literary Criticism Applied on J.K. Rowling's Harry Potter Book Series, with a Focus on Northrop Frye's Views* .Годишен зборник 2021 - Филолошки факултет, УГД - Штип, (17). ISSN 1857-7059 стр. 63-73.

<https://js.ugd.edu.mk/index.php/YFP/article/view/4579>

Архетипската литературна теорија се фокусира и на универзалните и повторливи претстави, подредености и мотиви кои ги претставуваат типичните ловечки искуства. Многу фикции имаат слична структура и покрај тоа што имаат различни содржини, околности и ликови и покрај тоа што припаѓаат на различни жанрови. Архетипската литературна теорија ги истражува овие сличности во структурата и подреденостите, овозможувајќи универзален пристап кон литературата. Канадскиот критичар Нортроп Фрај го дефинира архетипот како симбол што се повторува доволно често во литературата за стане препознатлив како елемент во нечие литературно искуство воопшто. Архетипите се подредености кои постојат во литературата како моќни алатки кои помагаат да се разбере едно литературно дело. Фантастичните романи се секогаш голем извор на симболи. Целта на овој труд е да ги истражи страниците од серијалот од седум фантастични романи за Хари Потер за да се обидат да пронајдат и архетипи кои ќе одговараат на описот на архетипната литература предложена од Нортроп Фрај. Фокусот е на ликовите, ситуациите, содржината и темите во романите за Хари Потер кои може да се анализираат преку архетипи. Трудот ги идентификува таквите елементи кои имаат архетипска улога.

4. Донеv, Драган; Крстева, Марија; Кристина Костова; Илиев, Крсте и Поп Зариева, Наталија (2020) *Улогата на квалификуваните преведувачи во глобализираниот свет во време на пандемија и инфодемија*. Годишен зборник 2020 - Филолошки факултет, УГД - Штип, (16). ISSN 1857-7059 стр. 51-57.

<https://eprints.ugd.edu.mk/27599/>

Феноменот на глобализацијата веќе подолго време е присутен во речиси сите сфери на модерното општествено живеење. Но, се чини дека оваа година по прв пат глобализацијата се соочува една друга појава, појава каква немало во изминатите сто години. Станува збор за новонастанатата здравствена криза од светски рамки. Некои автори во своите трудови пишуваат за две кризи што се одвиваат паралелно една на друга. Едната е здравствената, а другата информациската. Првата уште ја нарекуваат пандемија, а втората инфодемија. Во овој труд најпрво ќе се потрудиме накратко да изнесеме преглед на ставови на еминентни истражувачи од оваа областа презентирани во нивни трудови. Понатаму ќе го анализираме влијанието од овие две кризи, здравствената и информациската, во глобализираниот свет, како и улогата што преведувачот ја има во справувањето со вакви кризи. Главната поента во анализава е потребата од квалификувани преведувачи во меѓународната комуникација во време на здравствена криза од светски рамки, во трката за што побргу да се дојде до релевантни информации кога светот се наоѓа во информациска криза.

5. Крстева, Марија (2019) *Translation of Technological Terminology Compounds from English into Macedonian*. Зборник апстраката са Прве националне конференции Методолошка истраживања у херитологији и новим технологијама. ISBN 978-86-6179-070-6 (ЦИК) COBISS.SR - ID 281639180 стр.22-24.

<https://eprints.ugd.edu.mk/23757/>

Целта на овој труд е да направи анализа на различни текстови од областа на технологијата преведени од англиски на македонски јазик со акцент на преводот на сложенки. Забележани се три главни појави во преводот: целосен превод на целниот јазик, полупревод и целосно од изворниот јазик во целниот. Трудот понатаму прави споредба забележувајќи ги сличностите и разликите на двата преведени текста во контекст на гореспоменатите појави. На овој начин, трудот ги идентификува трендовите во преводот на најновите технолошки термини во мобилната и интернет технологијата кои поради нивната природа и непосредност, сами по себе бараат моментално решение за превод.

6. Илиев, Крсте; Крстева, Марија; Кристина Костова; Донеv, Драган и Поп Зариева, Наталија (2020) *Пренебрегнувањето на статусот и должноста на принцот Хал, неговиот грев на мрзливост, неговата реформација и неговото паѓање во гревот на гордоста*. Годишен зборник 2020 - Филолошки факултет, УГД - Штип, (16). ISSN 1857-7059 стр. 27-35.

<https://eprints.ugd.edu.mk/27601/>

Трудот тргнува од премисата дека гревовите или пороците на мрзливоста и гордоста може да се откријат релативно лесно во однесувањето на литературните ликови кои има високи функции, како што е на пример војсководец, принц или крал. Овој труд ги

анализира постапките и недостигот на дејствија на принцот Хал во драмите на Шекспир „Хенри IV“ и „Хенри V“, низ призмата на карактеристиките што обично се поврзани со мрзливост и гордост како што е наведено од Исидор од Севилја и Тома Аквински. Трудот историски ја дефинира појавата „мрзливост“ од почетоците, кога мрзливоста се поврзувала со занемарување на религиозната функција, до XIV век, кога се здобила со втор синоним, имено „занемарување на обврската за статус или професија,“ како што објаснува Зигфрид Вензел (1967: 91).

7. Крстева, Марија; Донеv, Драган; Кристина Костова; Илиев, Крсте и Поп Зариева, Наталија (2020) *The Use of Letters in Postmodern Biofictions: “The Paris Wife”*. Годишен зборник 2020 - Филолошки факултет, УГД - Штип, (16). ISSN 1857-7059 стр. 19-25.

<https://eprints.ugd.edu.mk/27600/>

Поле на интерес на овој труд се постмодерните книжевни автори кои користат различни книжевни методи и техники како начин за создавање на различни културни и јазични контексти. Таквите техники кои Јарослав Куснир (2011) ги наведува вклучуваат употреба на стари форми и жанрови намерно создавање на плагијат, кич, лажни или преправани цитати од познати литературни и други текстови, интертекстуалност, пастиш и сл. Трудот ја истражува посебната улога која ја има постмодерното биофиктивно пишување кое користи фактички и измислени писма во создавањето на нови значења. Трудот прави анализа како авторите вметнуваат измислени факти и ги испревртуваат вистинските со цел да создадат нови форми, стилови и жанрови.

8. Поп Зариева, Наталија and Донеv, Драган and Илиев, Крсте Костова Кристина и Крстева, Марија (2020) *Мокта на очите во „Дракула“ на Брам Стокер*. Годишен зборник 2020 - Филолошки факултет, УГД - Штип, (15). ISSN 1857-7059. стр. 55-61.

<https://eprints.ugd.edu.mk/27584/>

Вампирите од народните легенди и нивните претставници во литературата немаат многу заеднички карактеристики, но еден аспект од митологијата којшто бил засилен во англиската литература на дваесеттиот век е улогата на очите на вампирот. Вампирскиот поглед кој ја намува жртвата во легендите, прераснува во чест мотив во литературата. Очите на вампирот го обземаат ликот, преземаат целосна контрола над него и го намуваат кон негово сопствено уништување. Дракула на Брам Стокер се базира на оваа карактеристика во претставувањето на очите на ликовите и воедно го вклучува и народното верување во „зло око“ со цел да ја претстави борбата на доброто против злото. Уникатниот начин да се наслика сатанската сила во очите на вампирот кај Стокер е надополнета со сексуална конотација на зажарените очи на вампирите, кои сјаат од жед за згаснување на сексуална желба која воедно значи и згаснување на жед за крв, односно храна. Овој труд има за цел да ги претстави и анализира различните претставување на очите во Дракула и да даде објаснување за нивната импликација во вампирскиот мотив и темата на делото.

9. Крстева, Марија; Донеv, Драган и Костова Кристина (2020) *Outline of Fictional Appropriations of F. Scott and Zelda Fitzgerald*. Годишен зборник 2019 - Филолошки факултет, Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, (14). ISSN 1857-7059 стр.57-61.

<https://js.ugd.edu.mk/index.php/YFP/article/view/3382>

Целта на овој труд е да даде хронолошки и тематски приказ на постоечките романи кои комбинираат факт и фикција, наречени биофикции/литературни биографии за животите на американските автори Френсис Скот Фицџералд и неговата жена Зелда Фицџералд. Трудот ги анализира и сентитизира информациите за објавените книги со цел да го потврди и одреди трендот на таквото пишување. Трудот е неопходен за понатамошно проучување и анализа биофикцијата како хибриден жанр, како и за фикционалниот портрет на Фицџералдови.

10. Костова, Кристина; Крстева, Марија; Поп Зариева, Наталија; Илиев, Крсте и Донеv, Драган (2020) *Драмата во среден век како основа за означување на културниот идентитет во Англија*. ФИЛКО - Зборник на трудови од Петта меѓународна научна конференција за филологија, култура и образование, ISSN 978-608-244-698-15 стр. 155-161.

<https://eprints.ugd.edu.mk/27602/>

Во среден век во Англија драмските активности не биле секуларни, туку се должеле на покровителство од религиозни институции. Средновековниот театар и неговите почетоци се длабоко вкоренети во литургијата. Токму црквите биле првите бини за литургиските драми и драматизации. На црковно тло се поставувале различни драмски форми по повод одредени празници, со цел да им се приближат библиските приказни на верниците. Со време, верниците почнале да се вклучуваат во изведбата на тие примитивни драмски форми. Литургиската драма станувала сè подолга и посложена. Драмските поставки постепено излегувале од црквата, па се издвоиле и нови форми во средновековната драма познати како миракули, мистерии, моралитети итн. Во овој труд ќе бидат прикажани различните драмски форми кои биле чести во среден век во Англија. Ќе бидат образложени нивните специфики, а ќе бидат наброени и разликите кои ги издвојуваат една од друга. Токму драмата станува олицетворение на културниот идентитет во Англија за време на ренесансата. Оттаму, иако аматерски изведена, средновековната драма во Англија е прилично значајна, затоа што претставува основа за понатамошниот развој на драмата во Англија.

11. Донеv Д., Илиев, К., Поп Зариева, Н., Крстева, М., Костова, К. (2019). *Културолошки импликации во меѓународната деловна комуникација*. Годишен зборник 2019 - Филолошки факултет, УГД - Штип, (13). ISSN 1857-7059 стр. 27-33.

<https://eprints.ugd.edu.mk/28932/>

Културолошките аспекти сè почесто се во фокусот на истражувањата поврзани со наставата по англиски како странски јазик. Во овој труд се обидува да даде преглед на ставовите од еминентни истражувачи од оваа област изнесени во нивни трудови на оваа тематика, како и влијанието на културолошките аспекти во изучувањето на англискиот како странски јазик и нивното влијание во комуникацијата во меѓународниот глобализиран контекст. Притоа се анализира улогата што културата ја има во општествените ситуации на современиот живот. Авторите на трудот презентираат мислењата на повеќе автори, како и нивни сознанија, откритија и предлози во однос на потребата од акцентот врз културните особини како важен аспект во изучувањето на англискиот како странски јазик во време на глобализацијата. Трудот, исто така, се фокусира на употребата на англискиот како лингва франка во меѓукултурни контакти.

12. Илиев, Крсте; Поп Зариева Наталија; Крстева, Марија и Донеv, Драган (2019) *The Origins of the Seven Deadly Sins*. Годишен зборник 2019 - Филолошки факултет, УГД - Штип, (14). ISSN 1857-7059 стр. 49-57.

<https://js.ugd.edu.mk/index.php/YFP/article/view/3380>

Концептот на седумте смртни гревови се користи во католичките исповедни практики преку употребата на прирачници за каење, но за овој концепт дискутираа и разни филозофи како Тома Аквински и Роџер Бејкон. Покрај тоа, концептот бил толку популарен што поети како Данте Алигиери, Џефри Чосер, Џон Гауер и Кристофер Марлоу, автори како Вилијам Ленгленд и теолози, како што е Џон Виклиф, меѓу другите, исто така го користеле овој концепт, дали да ги збогатат своите дела или да го расветлат концептот од нивна перспектива. Овој труд го следи развојот на концептот од „египетските пустини“, преку хеленистичката теологија, „Патување на душата“, Гностиците, преку воздушните демони и аскетиците во делата на Евагриј од Понт и Јован Касијан до стандардизацијата на концептот од папата Григориј Велики во 6 век.

13. Костова, Кристина; Поп Зариева, Наталија; Донеv, Драган; Илиев, Крсте и Крстева, Марија (2019) *Андроцентричниот глас во драмата на Џон Озборн „Обсрни се во гнев“*. Годишен зборник 2019 - Филолошки факултет, УГД - Штип, 10 (13). ISSN 1857-7059 стр. 53-58.

<https://eprints.ugd.edu.mk/27597/>

Поимот „глас“ упатува на стојалиштето на авторот, но исто така и на ставовите и случувањата кои се прикажани преку ликовите и текот на драмското дејство. Овој труд се обидува накратко да даде преглед на гласот на текстот на драмата „Обсрни се во гнев“ на Џон Озборн. Притоа ја анализира андроцентричната димензија на гласот на текстот, со детален опис на андроцентричноста како литературен и општествен концепт во кој машките перспективи и искуства се ставени на пиедестал, додека женските перспективи и

искуства се целосно игнорирани. Трудот ги дефинира и објаснува поимите „драма покрај кујнскиот мијалник“, „гневни млади мажи“ и „порноглосија“, притоа презентира неколку извадоци од драмата кои ја потврдуваат андроцентричната природа на гласот на текстот. Во фокусот на трудот се начините на прикажување на секојдневието и особено на одвивањето на драмското дејство и неговата завршница во релација со гласот на текстот.

14. Крстева Марија; Донеv, Драган и Илиев, Крсте (2018) *New Media Content – Meme* Годишен зборник 2018 9 (12) - Филолошки факултет, УГД - Штип. ISSN 1857 – 7059 стр.135-141.

<https://js.ugd.edu.mk/index.php/YFP/article/view/2640>

Овој труд дава објаснување за зголеменото користење на новите технологии и дигитализацијата кои донесоа значителни промени во секојдневниот живот на луѓето. Новите медиумски содржини создадени како резултат на тоа доведоа до промена на моделите на однесување и разбирањето на социјалните, културните и политичките случувања и на глобално и на локално ниво. Еден таков медиумски производ наречен меме, игра значајна улога во создавањето на концепти и разбирање. Овој процес е метафоричен и може да адресира различни проблеми преку привлекување на вниманието на луѓето и предизвикување на нивното размислување. Истовремено, таквите содржини може значително да влијаат врз предрасудите на луѓето.

15. Крстева, Марија. (2017). *Fact vs. Fiction: The Doubling of the Biographical Self in Biofictions about F. Scott Fitzgerald and Ernest Hemingway*. Conference proceedings, Second International Scientific Conference “Filko” - Philology, Culture and Education. ISBN 978-608-244-469-7 стр. 271-277.

<https://eprints.ugd.edu.mk/19622/1/FILKO%20V.%20Dimova.pdf>

Овој труд го разгледува препишувањето на животните приказни како повторно откривање на себе преку романот на Тереза Ен Фаулер, *З: Роман на Зелда Фицџералд* како биофикција за животите на Фицџералд и неговата сопруга на Зелда Фицџералд. Како таква, таа е создадена за да искаже посебен став или да промовира посебен аспект на вистинската животна приказна претворајќи ја во фикција. Истовремено се разгледува и биофикцијата, париската сопруга на Паула Меклејн која го прикажува животот на Ернест Хемингвеј. Како постмодернистички литературни дела, тие го предизвикуваат својот жанровски статус, но не го одбиваат сопствениот фиктивен статус и на тој начин стануваат метафиктивни. Нивните метафиктивни елементи исто така укажуваат на фикционалноста на фикцијата, вклучувајќи го и читателот во создавањето на значењето на текстот.

16. Крстева, Марија (2016) *Intertextual references to J. Conrad's novella Heart of Darkness in F. F. Coppola's film Apocalypse Now*. Меѓународна научна конференција „Климентовото Дело“. ISBN 978-608-244-404-8 стр. 161-165.

<https://eprints.ugd.edu.mk/17838/>

Овој труд ги разгледува интертекстуалните референци од „Срцето на темнината“ кои постојано се појавуваат во сцените на филмот „Апокалипсата сега“ и одново и одново им даваат нови значења. Интертекстуалноста има главна улога во создавањето поинаква перспектива на Виетнамската војна, како што е олицетворена во филмот „Апокалипса сега“. Интертекстуалноста е неутуѓиво својство на секој текст и ќе продолжи да биде дел од текстови што допрва треба да се креираат. Тоа е континуирана нишка која секогаш плете различни модели во книжевниот свет. Филмот е специфична презентација на различни ликови вклучени во приказната со силни интертекстуални референци кон романот на Конрад „Срцето на темнината“. Како производ на интертекстуалноста се добива поинаков систем на знаци.

17. Крстева, Марија (2016) *Biographical fictions about the great American authors F.Scott Fitzgerald and Ernest Hemingway*. Conference proceedings, First International Scientific Conference “Filko” - Philology, Culture and Education. ISSN 978-608-244-308-9 стр. 439-448.

<https://js.ugd.edu.mk/index.php/fe/article/view/1658>

Овој труд ги разгледува биографските фикции за големите американски автори Ф. Скот Фицџералд и Ернест Хемингвеј кои претставуваат конкретен постмодернистички жанр. Во таа смисла се создадени многу романи кои се занимаваат со нивниот живот или со одреден дел од нивниот живот. Животните приказни на двете литературни великани на американскиот и европскиот модернизам се преплетуваат. Историските факти и референци кон модернизмот го наоѓаат своето место во современиот постмодернистички свет преку придобивање на поинакви значења.

18. Крстева, Марија (2015) *Biofictions as part of contemporary fiction*. In: XII-а конференция на нехабилитираните преподаватели и докторанти от Факултета по класически и нови филологии, 15 May 2015, Sofia, Bulgaria. ISSN C633-2943. - Бр. 3 (2015). https://plus.bg_cobiss.net/opac7/bib/1282237156

Овој труд се фокусира на сè попопуларниот сегмент на современата фикција, имено романското преобликување на приказните за животите на луѓето во литературни биографии. Овие текстови покажуваат различни присвојувања на факти, измислени ликови, романи, правила и мотиви, кои помагаат во воспоставувањето кореспонденции помеѓу минатото и сегашноста на различни начини. Историографската метафикција се занимава со овој конкретен третман на „факт“ наспроти „фикција“ со отфрлање на сегашните верувања и стандарди во минатото и потврдување на специфичноста и посебноста на поединечниот минат настан.

19. Крстева, Марија и Донев, Драган (2015) *Тематските преокупации во „Долга црнечка песна“ на Ричард Рајт*. Годишен зборник 2015 - Филолошки факултет, УГД - Штип, 6. ISSN 1857-7059 стр.113-119. <https://eprints.ugd.edu.mk/15259/>

Овој труд се однесува на расказот „Долга црнечка песна“ од Ричард Рајт. Периодот на 20-тите години на минатиот век е револуционерна декада за Афроамериканците. Тоа е времето на „Новиот Црнец“, кога тој за прв пат самоуверен успева да се пронајде себеси и да му покаже на светот дека не е задоволен со „местото“ кое му било доделено. Прибежиште наоѓа во брзорастечкиот Њујорк и го претвора во центар на афроамериканската литература, уметност и музика. Афроамериканскиот идентитет отсекогаш бил тематска преокупација за црнечките автори и уметници. Така, главната цел на Рајт е да ги прикаже Црниците најверодостојно што може, рушејќи го митот на Белците за нив како мирни и понизни луѓе. „Долга црнечка песна“ е еден од осумте раскази од колекцијата „Децата на чичко Том“ и обид на Рајт да го воведо „Новиот Црнец“.

20. Крстева, Марија (2014) *Индустриската револуција и големите градови во Америка*. Репер, 6 (48). ISSN 1857-5900 <https://eprints.ugd.edu.mk/cgi/users/home?screen=EPrint%3A%3AView&eprintid=11812>

Периодот на рапиден технолошки напредок наречен Индустриска револуција започнува во Велика Британија во средината на 18 век, од каде што се проширува насекаде во светот. За разлика од претходните револуции кои донеле општествени и политички промени, оваа револуција трансформирала многу држави од главно рурални земјоделски општества во модерни економии основани на индустриски развој. Индустриската револуција наоѓа особено плодна почва за развој за време на 19 век во Америка. По прогласувањето на независноста во 1776 год., Америка била претежно земја на фармери и занаетчии. Користејќи ги новите технолошки постигнувања, на почетокот на векот, Америка се претвора во место за дотогаш невидени можности за развој.

21. Крстева, Марија (2014) *Knowledge and the knowledge worker in the era of great technological development*. Knowledge, International Journal-Scientific and applicative papers, Institute of knowledge management, Skopje, Macedonia, 4. ISSN 978-608-65653-8-1 стр. 128-130.

<https://eprints.ugd.edu.mk/11812/>

Целата на овој труд е да се проследи теоријата на Питер Фракер за луѓето што се занимаваат со интелектуална професија во свет кој постојано се менува и свет на иновации. „Landmark of Tomogrow“ е она што може да се нарече социјален, културолошки и економски иновациски феномен. Тоа е водечката сила на нови иновации, визии и

капацитети на дејствување. Иновациите одат рака под рака со ерата на високорастечка меѓузависност на политиката и економијата, или со еден збор глобализацијата. Теоријата на Питер Дракер за местото на индивидуата во променливиот свет прави паралела меѓу знаењето и иновацијата. Како што се менува сликата за човековото општество, така се менува и работата на институциите. Владите, училиштата, воените сили заедно со бизнис заедниците се центарот на пренесување знаење и иновации. Тој процес е поддржан и зависи од комбинацијата на индивидуалната имагинација и научните факти. Резултатот секогаш е понова верзија на претходното.

22. Крстева, Марија (2014) *Раѓањето на американската демократија*. Репер, VI (47). ISSN 1857-5900

<https://eprints.ugd.edu.mk/11198/>

Во својата книга „Американската демократија“ де Токвил прави анализа на една стабилна и перспективна демократија, бележејќи ги разликите помеѓу таа и демократијата во родната Франција, додека ги посетува САД во триесеттите години на XIX век. Таа анализа води до заклучокот дека феноменот на демократијата го достигнал својот најголем прогрес во Америка. Тој се обидува да ги пронајде силите и слабостите на една демократија и да одговори како евентуалните слабости може да се преодолеат. Главното прашање по кое Токвил се раководи е како да се зачува слободата наспроти сè поголемата еднаквост на условите. Најважните фактори кои влијаат на тоа се структурата на власта како и институциите кои ја чуваат слободата на американското општество. Имајќи го тоа предвид, најпрво треба да се разгледаат самите обичаи и верувања на американските населеници од самиот почеток бидејќи и самата структура на власта е нивен директен производ.

23. Крстева, Марија (2014) *Доселеници од мочуриштето*. Репер, 6 (42). ISSN 1857-5900

<https://eprints.ugd.edu.mk/9875/>

„Доселеници од мочуриштето“ е роман прв пат публикуван во 1925 год. во контраверзни услови по однос на неговата тематика. Некои критичари го осудиле за „непристоен“ и „безобразен“. Црквите изнеле предупредувања за да се одбегнува скандалозната содржина, за само неколку децении подоцна да биде признаен за маркантно дело во развојот на канадскиот роман. Романот припаѓа на канадскиот реализам. Тоа е фикција или регионален односно прериски реализам чии главни одлики се космополитски проблематики како љубов и романса, секс и сексуалност, убиство, дваесеттиот век, деветнаесеттиот век, брак, проституција и проститутки, рурален или селски живот, фарми и фармери, Канада и Канаѓани, амбиција, труд, домување, првите доселници и нови територии. Во таа смисла, романот претставува психолошки портрет на животот во Канадскиот запад. Тоа е приказна за млад шведски заселник кој доаѓа во „Новиот свет“ да започне нов живот и да си го исполни сонот. Неговиот живот сепак е одбележан од тешкотиите со кои се соочуваат доселениците во канадските мочуришта.

24. Крстева, Марија и Кукубајска, Марија Емилија (2014) *The Role of Literature in Foreign Language Acquisition*. *Procedia-Social and Behavioral Journal*, 116. ISSN 1877-0428 стр. 3605-3608.

<https://eprints.ugd.edu.mk/9875/>

Литературата игра клучна улога во учењето на странски јазик. Секое ниво на учење јазик бара вклучување на литературни текстови. Заедно со фактолошки текстови, тој начин развива поголема свесност за употребата на јазикот. Јазичните курсеви даваат слика за комплексноста на различни текстови во однос на теми, ликови или културолошка тежина. Во раните години, децата се запознаваат со најразлични асоцијации од игри со улоги, драма, поезија и раскази за да научат одредени идиоми, колоквијализми и синтакса, што дополнително помага на нивниот општ когнитивен развој. Во високото образование овој метод подразбира голема обем на јазични и литературни информации. На факултетите каде што не се изучува филологијата како основен предмет изучувањето на англискиот јазик вклучува литературни дела, не толку од уметничка гледна точка, како од запознавање со поширок вокабулар. Овој труд истакнува дека во поголемите нивоа на изучување на јазикот студентите ја зголемуваат својата компетентност и со поголема самодоверба зборуваат и го користат вокабуларот. Со помош на литературни дела во тие степени,

говорителите се приближуваат до компетенциите на родените говорители на тој јазик.

25. Крстева, Марија (2013) *Американската идеологија во Здрав разум на Томас Пеин*. Годишен зборник 2013 - Филолошки факултет, УГД - Штип, 4. ISSN 1857-7059 стр. 109-112.

<https://eprints.ugd.edu.mk/11269/>

Целта на оваа анализа е да се проследи растечкото влијание и трендот на глобализацијата денес. Иако глобализацијата како општествен, културен економски феномен особено беше популаризиран во последните две децении, нејзиниот зародиш е далеку поодамна. Во 60-тите и 70-тите години од минатиот век глобализацијата стана реалност, особено во западниот свет. Тоа е период на зголемена политичка и економска меѓузависност. Настаните надвор започнаа да имаат влијание дома и обратно. Како резултат на тоа и односите меѓу народите и државите станаа зависни од меѓусебното влијание. Глобализацијата до одредена мера е дејствување на далечина. Она што се случува е рапидна компресија на просторот и времето. Познатиот американски писател и новинар Томас Л. Фридман во својата книга „Светот е рамен“ прави сеопшта анализа на историскиот контекст и почнувајќи од моментот кога Колумбо првпат стапнува во новиот свет, па до денес, може да се издвојат три главни периоди на глобализација.

26. Крстева, Марија (2013) *Глобализацијата денес - Дали „локалното“ е новото „глобално“?* Годишен зборник 2013 - Филолошки факултет, УГД - Штип, 4. ISSN 1857-7059 стр. 109-113.

<https://eprints.ugd.edu.mk/12689/>

Целта на оваа анализа е да се проследи растечкото влијание и трендот на глобализацијата денес. Иако глобализацијата како општествен, културен и економски феномен особено беше популаризиран во последните две децении, нејзиниот зародиш е далеку поодамна. Во 60-тите и 70-тите години од минатиот век глобализацијата стана реалност, особено во западниот свет. Тоа е период на зголемена политичка и економска меѓузависност. Настаните надвор започнаа да имаат влијание дома и обратно. Како резултат на тоа и односите меѓу народите и државите станаа зависни од меѓусебното влијание. Глобализацијата до одредена мера е дејствување на далечина. Она што се случува е рапидна компресија на просторот и времето. Познатиот американски писател и новинар Томас Л. Фридман во својата книга „Светот е рамен“, прави сеопшта анализа на историскиот контекст, и почнувајќи од моментот кога Колумбо првпат стапнува во Новиот свет, па до денес, може да се издвојат три главни периоди на глобализација. Секој од овие периоди користи различни инструменти на дејствување што произлегуваат едни од други.

27. Krsteva, Marija and Krstev, Toshe and Nikolovska, Lence (2016) *Internet and social media in education. The teacher of the future - Ninth International Scientific Conference*, 17-19 June 2016, Durres, Republic of Albania. ISSN 1857-92 стр.139-141.

<https://eprints.ugd.edu.mk/15967/>

Во ера на голем технолошки развој, целокупниот фокус на комуникацијата меѓу луѓето се смени. Еден едноставен разговор, поголема зделка или настан што ќе промени нечиј живот е само на еден клик. Луѓето насекаде во светот станаа еднакви играчи на една иста сцена каде што сите може да излезат и да „играат“. Ова е природната последица во високоразвиениот технолошки свет на 21 век и ерата на интернет. Образованието и процесот на учење се суштински карактеристики на човекот. Тие се засноваат на мотивација, креативност и развој на идеи. Стремејќи се да постигне што е можно повеќе, човекот создал најразлични места за учење: училишта, универзитети и библиотеки. Истакнатиот филозоф Мајкл Патрик Линч објаснува како нашиот дигитален начин на живот прави да преферираме некои начини на процесирање податоци за сметка на други ризикувајќи да се разобличи тоа што е човечко. Знаењето засновано на разум игра суштинска улога во општеството и има многу повеќе во тоа да се знае отколку да се прима информација. Овој труд ги разгледува социјалните медиуми како еден аспект од интернет културата и нивната специфичната улога во процесот на учење кај студентите и учениците.

28. Кукубајска, Марија Емилија и Крстева, Марија (2015) *Американски роман на 20. век - практикум*. ISBN: 978-608-244-273-0

<https://eprints.ugd.edu.mk/15466/>

Овој практикум е наменет за студентите кои го изучуваат предметот Американски роман на 20 век и ја следи програмата за тој предмет. Во практикумот се поместени прашања за анализа на романите 1. Theodore Dreiser – Sister Carrie 2. F. Scott Fitzgerald – The Great Gatsby, 3. Ernest Hemingway – The Sun Also Rises, 4. Ralph Ellison– Invisible Man, 5. Toni Morrison – The Bluest Eye, 6. Joseph Heller - Catch – 22, 7. Thomas Pynchon – The Crying of Lot 49, 8. Kurt Vonnegut – Slaughterhouse–five, 9. Margaret Atwood – The Handmaid’s Tale, 10. B. S. Johnson – The Unfortunates, 11. William Burroughs - Naked Lunch and 12. Zadie Smith – White Teeth. Романите се застапени со прашања за содржината, ликовите, најважните теми и идеи, симболи, мотиви и карактеристики за текстот и авторот.

29. Кукубајска, Марија Емилија; Илиев, Крсте; Поп Зариева, Наталија and Крстева, Марија (2014) Историја на британската и американската култура и цивилизација - скрипта. ISBN 978-608-244-059-0.

<https://eprints.ugd.edu.mk/cgi/users/home?screen=EPrint%3A%3AView&eprintid=11246>

Оваа скрипта е наменета за студентите кои ги изучуваат предметите Британска историја, култура и цивилизација и Американска историја, култура и цивилизација и според тоа е поделена на два дела. Во првиот дел се опфатени теми од почетокот на создавањето на британската цивилизација па до денес, со најзначајните настани од историјата и културата. Соодветно, во вториот дел, во различни поглавја се опфатени најзначајните настани од американската историја и цивилизација од колонијалниот период до денешни дни. Во секој дел има по 12 поглавја или лекции. Скриптата е илустрирана со соодветни илустрации во боја.

30. Крстева, Марија (2013) Јазичната ситуација на Балканот низ погледот на американскиот научник Виктор Фридман. In: Македонистиката меѓу традицијата и современите предизвици, 21-22 Nov 2013, Скопје, Македонија, стр. 241-249.

<https://eprints.ugd.edu.mk/11246/>

Темата на овој труд е да даде приказ на јазичната ситуација на Балканот, претежно низ погледот на американскиот научник Виктор Фридман. Трудот го разгледува балканското подрачје како политичко, културно, етничко и јазично многуобразије. Како такво, тоа е најдобар пример за фактот дека јазичите кои се во контакт едни со други, неизбежно развиваат и позајмуваат реченични и структурни единици едни од други. Тие формираат посебна врска на меѓусебно влијание или *sprachbund*. Кај одделните јазици може да се забележат наследните, својствените карактеристики како и стекнатите, пред сè како резултат на меѓујазичните контакти. При тоа, Фридман прави разлика помеѓу поимите балкански јазици и јазиците на Балканот.

Стручно-апликативна и организациско-развојна дејност

Покрај овие активности, д-р Марија Крстева постојано е дел и од стручно-апликативната и организациско-развојната дејност на ФФ при УГД. Имено, во 2016 г. Крстева учествува во Комисијата за попис на УГД (Филолошки факултет). Во 2018 г. е ангажирана како рецензент на трудови објавени во Годишниот зборник на Филолошкиот факултет во Штип. Досега Крстева ги остварила следните активности:

Учества на меѓународни и домашни конференции

31. Крстева, Марија; Донеv, Драган; Поп Зариева, Наталија и Илиев, Крсте (2021) *Hemingway in “Hemingway’s Girl”* ФИЛКО - Зборник на трудови од Шеста меѓународна научна конференција за филологија, култура и образование, 6.

<https://eprints.ugd.edu.mk/29330/>

32. Крстева, Марија (2018) *Fictional Appropriation of Ernest Hemingway and F. Scott Fitzgerald*. In: Conference “Traditions and Transitions”, 28-30 Sept 2018, Sofia, Bulgaria.

<https://eprints.ugd.edu.mk/20474/>

33. Крстева, Марија (2016) *Artists, Lovers, Wives: Postmodern Re-Writings of Henry James’s and Ernest Hemingway’s Lives*. In: European Association for American Studies Biennial Conference, Constanta, Romania April 22-25, 2016

<https://eprints.ugd.edu.mk/15872/>

34. Донеv, Драган и Крстева, Марија (2018) *Потребата од преводот во глобализираниот свет*. FILKO, 26-27 Април 2018, Faculty of Philology, „Goce Delcev“ Univerzitet, R. N Macedonia

<https://eprints.ugd.edu.mk/28933/>

Учество во меѓународни проекти, семинари и комисии:

35. Меѓународен проект со Софискиот универзитет „Св. Климент Охридски“. 2017 – 2019 год. „Висш семинар „Нови прочити в хуманитаристиката: ибероамерикански, средиземноморски и трансатлантиски езици и култури“ Програма IV: „Национални, европски и цивилизационни измеренија на дијалога култура – език – медиум“ Комплекс за врхови постижения по хуманитаристика „Алма Матер“, СУ „Св. Климент Охридски“.

36. Учество во Eragess менторска програма на Универзитет „Св. Климент Охридски“ - Софија, Бугарија 2021г.

37. Ноември 2021 година, вебинар на Мајкрософт тим со наслов „Twain and Wilde - parallel but diverse“ во организација на Филолошкиот факултет во Штип.

38. Проект „Ментор“ 2016 – Проект меѓу ФФ – Штип и ПСД – Љубљана, Словенија.

39. Семинар. Тема: Образованието во конфликтни и постконфликтни контексти, 28.11.-2.12.2018 г. Организатор: Обединет светски колеџ – Мостар, Босна и Херцеговина.

40. Докторандско училиште. Тема: Ефективна комуникација – Организатор: Универзитет „Св. Климент Охридски“ – Софија, Бугарија, Место: Кустендил, Бугарија 13-16.9.2018 г.

41. Еразмус + курс. Тема: Медиумска писменост. Организатор: Асоцијација Еуротендер, 4-11.2018 г. Сегед, Унгарија.

42. WEASA – Варшавска евроатлантска академија; организатор: Европски колеџ НАТОлин, Варшава, Полска, 8-21.8.2018 г.

43. Курс „Квалитативни и квантитативни методи на истражување“ – Европска мрежа за писменост European Literacy Network (ELN), 16-18.5.2018 г., Филолошки факултет, УКИМ, Скопје.

44. Курс „Европа и пошироко: културна и научна дипломатија и предизвиците во научното истражување“, Втора интердисциплинарна летна академија, Банско 24.9.2017 – 1.10.2017; организатор: АЛМА МАТЕР, Универзитет „Св. Климент Охридски“ – Софија, Бугарија.

45. Семинар на National Geographic Learning – 16.5.2017, Штип, Македонија.

46. Летен универзитет Фулбрајт, август 2010 – Банско, Бугарија.

47. Стипендија од Здружението за Хемингвеј за 2017 г.

48. Студиски престој на Факултетот за класична и нова филологија на СУ „Св. Климент Охридски“ - Софија, Бугарија, одржано предавања во периодот 1.10. - 30.10.2017 г. Предавање на тема: *Хемингвеј и Фицџералд во Париз*.

49. Студиски престој 10.1 2014 – 10.2.2014 г. Универзитет „Павол Јозеф Сафарик“, Кошице, Словачка како дел од Словачката национална програма за стипендирање.

50. Студиски престој 10-5.2015 – 18.5.2015 г. Erasmus Staff Mobility PWSZ Елблаг, Полска, како дел од Еразмус+ програмата. Предавање на тема: *Животот и делата на Ернест Хемингвеј и Ф. Скот Фицџералд*.

51. Студиски престој на Факултетот за класична и нова филологија на СУ „Св.Климент Охридски“ - Софија, Бугарија, одржано предавања во периодот 1.-30.9.2019 г. Предавање на тема: *Животот и делата на Ернест Хемингвеј и Ф. Скот Фицџералд и Американскиот романтизам преку Едгар Алан По*.

52. Учество во проект: Даскаловска, Нина и Ивановска, Билјана и Леонтиќ, Марија и Поп Зариева, Наталија и Крстева, Марија и Тодорова, Марија и Тасевска, Марица (2018) Дополнителната настава во функција на подобрување на знаењата на студентите на Филолошкиот факултет.

53. Учество во комисија за спроведување на завршни испити на Филолошкиот факултет.

54. Учество во комисија за спроведување на комисиски испити на Филолошкиот факултет.

55. Членување во уписна комисија за изведување уписи на нови студенти на УГД; 2015 и 2019 година.

56. Учество во организација на Конкурс за најдобар есеј/цртеж, организиран од Филолошки факултет, февруари-април 2018 г.
57. Учество во организација на Конкурс за најдобар есеј/цртеж, организиран од Филолошки факултет, февруари-април 2019 г.
58. Рецензент на научен труд - Палимпсест 2021.
59. Учество во комисија за промоција на Филолошки факултет.
60. Член на Институт за јазици на Филолошки факултет.
61. Лектор на меѓународен Зборник на ФТБЛ при Универзитет „Гоце Делчев“ - Штип, 2017 и 2018 г.
62. Учество на работилница „Споделување искуства за техники на евалуација на наставни програми и нивна примена во практика“ - Твининг проект „Развивање на соработка помеѓу високообразовните институции, приватниот сектор и релевантните органи“ - Штип, 10.4.2017 г.
63. Учество на предавања на Oxford Professional Development Days 2019 - Хотел Холидеј Ин – Скопје.
64. Учество на семинар - The Story Within - 10.9-17.9.2019, Казданга, Латвија.

ЗАКЛУЧОК И ПРЕДЛОГ

Врз основа на наведените факти во деталниот Извештај произлезени од доставената целосна и соодветна документација на пријавената кандидатка д-р Марија Крстева и земајќи ја предвид целокупната досегашна активност која е изнесена во овој реферат, Рецензентската комисија констатира дека кандидатката д-р Марија Крстева поседува квалитети и способности во наставно-образовната и научноистражувачката дејност и покажува темелна посветеност и залагање во извршувањето на работните и професионалните обврски и со своите наставни, научни, стручни и професионални квалитети ги исполнува условите предвидени со Законот за високо образование, како и Правилникот на Универзитетот „Гоце Делчев“ - Штип за да биде избрана во звање доцент.

Поради тоа, Рецензентската комисија со особено задоволство му предлага на Наставно-научниот совет на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип да го усвои овој извештај и да ја избере кандидатката д-р Марија Крстева во наставно-научното звање доцент за наставно-научната област англистика 64004 и историја на книжевноста на германските народи 61212 на Филолошкиот факултет при Универзитет „Гоце Делчев“ во Штип.

РЕЦЕНЗЕНТСКА КОМИСИЈА

Д-р Наталија Поп Зариева, доцент, претседател, с.р.
Д-р Нина Даскаловска, редовен професор, член, с.р.
Д-р Натка Алаѓозовска, доцент, член, с.р.

ТАБЕЛА НА АКТИВНОСТИ КОИ СЕ БОДУВААТ ПРИ ИЗБОР ВО ЗВАЊЕ

Ред. бр.	НАСТАВНО-ОБРАЗОВНА ДЕЈНОСТ	Поени	
		во земјава	во странство
1	Избор во звање помлад асистент	10	
ВКУПНО (НО)		10	
Ред. бр.	НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКА ДЕЈНОСТ И СТРУЧНО-УМЕТНИЧКИ АКТИВНОСТИ	Поени	
		во земјава	во странство
2	Дел од монографија или научна книга Активност бр. 28 и 29	12	
4	Научен труд објавен во меѓународно научно списание (прв автор) Активност 1 (до пет автори во земјава), 2 (до пет автори во земјава), 3 (до пет автори во земјава), 4 (до пет автори во земјава), 6 (до пет автори во земјава), 7 (до пет автори во земјава), 8 (до пет автори во земјава), 9 (до пет автори во земјава), 10 (до пет автори во земјава), 12 (до пет автори во земјава), 13 (до пет автори во земјава), 14 (до пет автори во земјава), 25 (еден автор во земјава) 26 (еден автор во земјава)	42	
5	Труд со оригинални научни резултати, објавени во зборник од трудови на научен собир Активност бр. 5 (еден автор во земјава), 10 (до пет автори во земјава), 15 (еден автор во земјава), 16. (еден автор во земјава), 6 (еден автор во земјава) 17 (еден автор во странство), 18 (еден автор во странство), 21 (еден автор во странство), 27 (до пет автори во странство), 30 (еден автор во земјава)	12	12
8	Одржано предавање по покана од научна институција, музички настап на официјален концерт Активност бр. 50 и 51		6
9	Учество на научен собир со реферат (постер/усно), концерт воземјава и во странство Активност бр. 31 (до пет автори во земјава), 32 (еден автор во странство), 33 (еден автор во странство) и 34 (до пет автори во земјава)	2	4
10	Одбранета докторска теза		8
12	Одбранета магистерска работа		4
14	Учесник во научен проект (максимум во три проекти) Активност бр. 52 (во земјава)		3
23	Студиски престој во странство Активност бр.49	8 (еднократно)	
24	Рецензент на научен труд(СЦИ/ЦА/останати) Активност бр. 58	2	
ВКУПНО (НИ)		115	

Ред. бр.	СТРУЧНО-АПЛИКАТИВНА ДЕЈНОСТ И ОРГАНИЗАЦИСКО-РАЗВОЈНА ДЕЈНОСТ	Поени	
			во странство
5	Труд во стручно (научно-популарно) списание Активност бр, 20 (еден автор во земјава) 22 (еден автор во земјава), 23 (еден автор во земјава)	6	
13	Учесник во научен проект (максимум во три проекти) Активност бр, 35 (во странство), 38 (во земјава)	5	8
28	Член на факултетски орган, комисија Активност бр. 53, 54, 55, 56, 57 и 59	12	
29	Член на институтски орган, комисија Активност бр, 60	2	
ВКУПНО (СА и ОР)		33	
ВКУПНО		158	